

РЕГУЛАТОРНО
ТЕЛО ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ
МЕДИЈЕ

Трг Николе Пашића 5
11103 Београд, Србија
www.rem.rs

Број: 07-434/22-Л

Датум: 16.3.2022. г.

Београд

Зоран Гавриловић
zoran.gavrilovic@birodi.rs

Предмет: Одговор на захтев за приступ информацији од јавног значаја бр. 07-434/22

Поштовани,

Дана 2.3.2022. године поднели сте Регулаторном телу за електронске медије (у даљем тексту: Регулатор) захтев за приступ информацији од јавног значаја бр. 07-434/22, на основу члана 15. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010).

Наведеним сте захтевали да Вам се достави документ којим се дефинише методологија примењена за потребе анализе серијала „Деценија власти“ и документ који садржи анализу, као и записник са седнице на којој је усвојен извештај.

У вези са наведеним, овим путем Вас обавештавамо да је записник јавно доступан на веб страници Регулатора:

<http://www.rem.rs/uploads/files/Zapisnici/Zapisnik%20sa%20417.%20vanredne%20sednice%2001.03.2022%20godine.pdf>

Што се тиче документа којим се дефинише методологија примењена за потребе анализе серијала „Деценија власти“, овим путем Вас обавештавамо да Регулатор исти не поседује, док Вам документ, односно извештај Стручне службе достављамо у прилогу овог дописа.

С поштовањем,

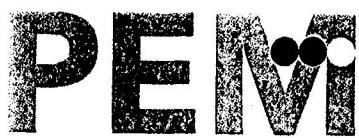
Председница Савета

Бојана Ђорђевић

Д-на:

- zoran.gavrilovic@birodi.rs
- Архива

РЕГУЛАТОРНО
ТЕЛО ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ
МЕДИЈЕ

Трг Николе Пашића 5
11103 Београд, Србија
www.rem.rs

Број: 07- 422 /22

Датум: 01.03.2022.

Београд

Извештај Службе за надзор и анализу о серији информативно-документарних емисија „Деценија власти“

Надзор по службеној дужности.

ПМУ: Adria News S.a.r.l., 43, boulevard Pierre Frieden, L-1543 Luxembourg, Велико војводство Луксембург – ТВ Н1.

Предмет надзора: Пет емисија серије „Деценија власти“ приказаних од 14. до 28. фебруара 2022. године

Кратак опис: Информативно-документарне емисије, приказ политичког деловања Александра Вучића

Извештај:

У оквиру информативно-документарног серијала „Деценија власти“ ТВ Н1 објавила је пет емисија у интервалу од 14. – 28. фебруара 2022. године. У целини, серија је посвећена председнику Републике Србије Александру Вучићу и његовом политичком раду.

Већ на самом почетку прве епизоде аутор јасно дефинише тему читаве серије, а то је дисквалификација Александра Вучића, као политичара, државника и председника Републике.

Приступ теми је вишеслојан и у складу је са широко постављеним наративом који је осим текстом, асоцијативно подржан и појачан комбинацијом слике, тона и визуелних ефеката а усмерен на то да гледалац стекне уверење како су године у којима је А.В. обављао неку од одговорних политичких функција, у исто време, године општег назадовања и пропasti Србије на свим пољима: (ТК с почетка прве епизоде: 00:012 - 00:47): „Деценија,... десет година,... 120 месеци,... 3650 дана.... За ово време Србија је могла битно да напредује, да има више или барем исти број становника, да побољша квалитет живота људи, да повећа реалну вредност плате и пензија. Ништа се од тога није десило! Између светске економске и светске здравствене кризе Србија се у току једне деценије вратила више деценија у назад“.

О природи власти у другој епизоди може се чути следеће: (ТК: 26:04 – 26:21) наратор: „Традиционална политичко-културна матрица која тражи чврсту руку и оца нације омогућава Вучићу да у потпуности оствари свој ауторитарни потенцијал, претварајући државне институције и контролна тела, у пуку форму.“

као и: (ТК: 46:36 – 46:54): наратор: „У годинама које следе Вучић ће наставити да маргинализује своје коалиционе партнere, а своју партију претвориће у пуки сервис

култа личности. Опозицију ће представљати скоро као терористичку организацију за рушење државе, реда и поретка. Избори ће постати средство за оверу таквог концепта“ Или да наведемо цитат из треће епизоде: (ТК: 49:05 – 49:16): наратор: „2017. председника који се ни за шта не пита заменио је председник без којег се ништа не сме. Србија је на изборима изабрала свог неприкосновеног владара.“

Дисквалификујући политичко деловање А.В. аутор у четвртој епизоди наводи: Аутор: (ТЦ: 01:32 до 01:55); „Златно доба државе још од времена античке Грчке, сан је сваког владара. Амбициозни владари имају обичај да златно доба прогласе већ на самом почетку своје владавине. Неспремност државе, економије и друштва да га остваре, надокнаде силом. Што је златно доба даље, сила којом се до њега стиже, или барем до његовог привида, мора бити већа“.

Вредносна определеношт садржаја свих епизода серије „Деценија власти“ у односу на Александра Вучића је изразито неповољна и обележена је политичком нетрпељивошћу, и у целини се састоји од политичких и моралних дисквалификација, чему је прилагођен и избор саговорника у емисији, који су се такође изразито неповољно изјашњавали о његовој политичкој улози. (део из четрте епизоде, ТЦ: 03:03 до 03:18; Миодраг Јовановић, професор Правног факултета, „Тренутно вришење председничких овлашћења више има обележја личне власти, видимо да он апсолутно не мари за уставне оквире председничких овлашћења“ или (ТЦ: 03:38 до 03:51); „Нови председник мимо свих овлашћења генерише све више моћи. Истовремено влада Србијом, Владом и партијом, безбедношћу, економијом, медијима“.

Аутор емисије без икаквих доказа, започетих или макар најављених истражних поступака, ако већ недостају пресуде судова, доводи у везу А.В. са криминалом, деловањем навијачких група, политичким убиствима. (део из четврте епизоде, Филип Шварм, новинар, ТЦ: 08:32 до 08:53): „Сваки пут када имамо издвојене изборе за општине, кад нису редовни, а некад кад су редовни, ми видимо да има разбијених глава, знамо за те момке у црним чиповима. Знам за те људе који раде читав тај низ подземних послова а навијачи су управно та регрутна база за те људе“.

(део из четврте епизоде, Зоран Прерадовић, новинар, ТЦ: 10:09 до 10:15; „Насилје је обележје владавине Српске напредне странке“).

У делу четврте емисије јасно се инсинуира и доводи у везу актуелна власт у Србији, оличена у Александру Вучићу са убиством Оливера Ивановића.

ТЦ: 14:46 до 14:52; Драган Шутановац: „Они који су славили са 10:0 (мисли се на резултате избора 2018) у дану избора у Митровици вероватно данас славе 11:0 и они су дужни да нам дају одговоре, ко, зашто и како“, мислећи при томе на убиство Оливера Ивановића.

У петој епизоди, приказаној 28.02.2022. године и даље се развија исти наратив, свеобухватних оптужби А.В. Доводи се у питање борба против короне, опремљеност болница, начин формирање кризног штаба. Оспорава се увођење ванредног стања и доводи у везу са одлагањем избора. За мере које је држава предузела ради заштите становништва једна од саговорница изјављује: Софија Мандић правница „мислим да ће тај период (мисли се на период када је на самом почетку пандемије уведен полицијски час) правници озбиљно изучавати као период изузетног правног насиља према грађанима“.

Износе се тврђње да се лажирају подаци о корони, броју заражених и умрлих. Непроверене информације се представљају у форми чињеница: ДР Верица Илић, епидемиолог, „Власт је смислила како ће да доскочи вирусу по цену живота људи а то је лажирањем података“.

Следе оптужбе о злостављању жена и вођењу контролисаних судских процеса. И при kraju последње епизоде износе се подаци о протестима еколошких организација уз

сугерисање да је власт у склопу предизборне кампање, обманула јавност, изјављујући да се од пројекта Рио Тинто одустало....али, према сугестијама аутора емисије, само до окончања избора.

Када се посматрају све емисије из серије „Деценија власти“ уочена је изразито негативна оцена целокупног политичког деловања Александра Вучића али она се може подвести под уређивачко право аутора серије и ТВ Н1.

Имајући у виду да се наводи из емисије ослањају на информације потекле из различитих извора са којима је јавност упозната, те да су обезбеђени и документарни садржаји са циљем да поткрепе изнете оцене, а пре свега због околности да је А.В. као особа на високој политичкој позицији додатно подложна критичком суду због свога јавног деловања, стручна служба сматра да у овом случају предност треба дати одредбама члана 8 Закона о јавном информисању и медијима и члану 7 став 2 Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга која пружаоцу медијске услуге даје слободу да у складу са својим уређивачким концептом коментарише информације, идеје или мишљења.

Међутим, изразито једностран приступ, присутан у свим епизодама серије, утиче на веродостојност и потпуност објављених идеја и мишљења, те би цела серија могла бити разматрана са становишта поштовања одредби о праву на истинито, потпуно и објективно информисање прописаних Правилником о заштити људских права у области пружања медијских услуга.

Оваквим објављивањем програмских садржаја постоји основана могућност да су учињене повреде следећих одредби:

Оваквим приказивањем садржаја учињене су следеће повреде Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга:

Члана 4 става 1 (Право на истинито, потпуно и благовремено информисање) „*Пружалац медијске услуге дужан је да обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање, а нарочито да вести и програми актуелности истинито и објективно представљају чињенице и догађаје и да подстичу слободно формирање мишљења*“

Члана 5 става 1 (Истинитост и потпуност информисања) „*Пружалац медијске услуге је дужан да обезбеди истинитост и потпуност информација, односно веродостојност и потпуност идеја и мишљења које објављује, а посебно у вестима и програмима актуелности*“ и **става 2** „*Пружалац медијске услуге је дужан да, са пажњом примереном околностима, пре објављивања одређене информације која садржи податке о личности, догађају или појави провери њено порекло, истинитост и потпуност*“.

Члана 7 става 3 (објективност информисања) „*У смислу ст. 1. и 2. овог члана пружалац медијске услуге је нарочито дужан да чињенично извештавање јасно одвоји од мишљења или коментара, да се стара да лично уверење уредника или новинара не утиче дискриминаторски на избор теме и начин њеног представљања, да не објављује коментаре увредљиве природе, као и да се суздржи од манипулисања изјавама, саопштењима, фотографијама и другим садржајима у циљу измене њиховог основног смисла (нпр. малициозне монтаже, злонамерно скраћивање или уклањање кључних делова изјаве и сл.)*“.

Ставови који су изношени илустровани су на различите начине у свих пет епизода серије. Оно што текст, па ни овај, не може да дочара, на асоцијативан начин успева да оствари комбинација слике, графике на екрану и тона као и преплитање документарних инсераата (изјаве А.В.) са наративним деловима самог аутора. Комбинација слике и тона је вишеслојна са намером да усмереним асоцијацијама „доведе“ гледаоца до жељеног/пожељног става. Коментари аутора који садрже вредносне судове ту су да појачају утисак и представљају неку врсту закључка. Понављањем оваквог једнострданог наратива уз изношење најтежих квалификација по А.В. из епизоде у епизоду (укупно пет епизода) може се довести у везу са повредом одредбе садржане у Члану 8 став 2 Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга: „*У смислу става 1. овог члана, нарочито није дозвољено приказивање једностраних напада на лице, нити вођење дуготрајних или понављаних кампања у вези са појединим лицем без релевантних нових података који би оправдали продужено или поновљено извештавање о истој личности, догађају или појави*“. Приказане епизоде морају се посматрати и тумачити кроз ширу призму значења која нуди аудио-визуелна презентација садржаја. Асоцијативни низ аудиовизуелног израза је шири од оног који нуди само текст који изговарају наратор или саговорници. Мноштво повезаних слика приказаних у оквиру епизода имају своје метафоричко и симболичко значење и ток који далеко превазилази изговорено значење те изостанак конкретне реченице која би се довела под „критеријум“ говора мржње не значи да он није присутан и то комбинацијом текста, слике, натписа, изјавама саговорника и укупним драматуршким приступом.

Претходно изнето добија још више на снази имајући у виду да су четири од пет епизода приказане након расписивања избора и започињања изборне кампање. Може се недвосмислено тврдити да је постојала политичка намера да се лице које се појављује као носилац изборне листе једне политичке групације компромитује те због свега наведеног постоји основана могућност да је таквим приказивањем садржаја пружалац медијске услуге ТВ Н1 учинила повреду Члана 27 став 1 (Забрана говора мржње): “*Пружалац медијске услуге не сме објавити програмски садржај који садржи информације којима се подстиче, на отворен или прикривен начин, дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица због њихове расе, боје коже, предака, држављанства, националне припадности, језика, верских или политичких убеђења, пола, родног идентитета, сексуалне оријентације, имовног стања, рођења, генетских особености, здравственог стања, инвалидитета, брачног и породичног статуса, осуђиваности, старосне доби, изгледа, чланства у политичким, синдикалним и другим организацијама и других стварних, односно претпостављених личних својстава*“.

Закључак:

Садржај није у складу са одредбама: Чл. 4 став 1, Чл. 5 став 1 и 2, Чл. 7 став 3, чл. 8 став 2 и чл. 27 став 1 Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга.
